

ÚJ-RÓZSADOMB

Lenn Pesten még van egy kis kormos kő, de idefenn a Rózsadombon már nagy-takarítást csináltak a koratavaszi szelek. Az autobusz vidám ropogással iramodik föl a Bimbó-úton és a még üres telkek bokrai között sárga tyúkok rebbennek szét. A Rózsadomb, ahol pár éve még a nagyipar új mágnesai tanyáztak fényes elkülvilágban, valami falusias ragaszkodással őrzi az ostrom után idelepetített tyúkokat, kecskéket és malackákat. Szavahihető emberek állítása szerint a kemény téli hetekben több disznót esett a Rózsadombon, mint holmi mezővároskában és ezek a disznók az idevágó hagyományoknak és szokásoknak teljes tiszteltetben tartásával törtétek, attól kezdve, hogy a megboldogult mangalicákat szalmatűzőn szép pirosra perzselték, egészen addig, hogy a nagy nap estéjén tiszta kendőbe kötve kőstólót vittek a barátságos szomszédságnak. A zöldelni induló kurta gyepet mindenütt megfontolt kecskék harapdálják, mert Nagy-Budapest „kecsképarkjának” egyharmada rózsadombi lakos. Ma már persze nem annyira közelítési szolgálatot töltenek be, mint inkább bizonyos jámbor szekteriánus tiszteltetnek örvendenek. A kecsketej híveinek orákuluma szerint a nemes ital gyógyítja a vérszegénységet, az angorkórt és erősíti a gyenge tüdőt. Valóságos törzskönyvezési tudománya van a rózsadombi kecskévilágnak s a beavaltak pontosan tudják, hogy például Venduceai II. Csiri milyen leszarmazási ágazatban örökölte kiváló tulajdonságait dédanyjától, bizonyos Rákospalotai Micitől és dédanyjától, aki 110 centis magasságáról volt nevezetes, valamint arról, hogy a híres, szarvatlan svájci családból származott egyenes ágon. Valaha másfajta állatokat tartottak nyilván a Rózsadombon és pedig végtelen görcsökben reszkető Shantung-piucseket, süket angóramacsákat és ledér multra visszatekintő kakadukat, valamint ezen ritka és becses állatok kapcsán *ri-veldanemlitta színművésznőket, kéngelnes bőrtáncolókat és hasonlókát.* Ez a gyökeresen megváltozott rózsadombi állatvilág vázlatos nyomokban már jelzi, micsoda megújulás és változás történt itt a lakosság összetételében.

A Rózsadomb kinese, a derű lett, mióta annyi gyermek népesíti be az utcákat. Ahogy a Szabadsághegyet az úttörők vették birtokukba, úgy foglalták el az apróbb lurkók a Rózsadombot. A Tapolcsányi-utcán, a volt Habsburg-kastélyban, ahol József Ferenc „öfensége” gyilkolta de-generált gügyeséggel magyar nyelvünket és irodalmunkat, most a Hóvirág apróságai sivazkodnak örömlükben, de jut gyermek bőven a Csacsirétre, a Gugerhegy felé poroszalkáló lankákra, a Vérhalom-térre, a Víztorony környékére, mindenüvé. Derűs gyermeklárma muzsikál a Rózsadombon és az „öregfiúk” kijönnek a traktoriskolából, amikor valamelyik kis pajtásnak a lábhajlású versenyautója defektust szenved. Az overalok zsebéből előbujnak a franciákulcsok és fogók és néhány perc múlva már porzik valamerre a süldő-Caracciola. Akkor meg rokkant biziklőtől egy alacsony évjáratú sportember, az is rendbetevődik, mindössze egy komoly ábrázatú kistű érdeklődik, hogy mikor lesz legközelebb generáljavítás „pajtásslolgálatban”? Otthon ugyanis játék közben némi baj érte a kávédarálót és jó lenne, ha a nagy, vidám pajtások rendbehoznák, mielőtt az anyai felismerés vihara kitörne. Egy mosolygószemű traktoroslány végül is krétát vesz elő és kírja a kapura:

— Ambulancia bejáró beteg játékoknak kedden 2—3 között.
A nézősereg azonban lassan oszlik el, mert a gyermeket ma mélyen és tudatosan érdekli a szerszám és a gép.

A felnőttek dolgát az áldásutcai iskolában vesszük szemügyre, amelynek most kultúrközpontszerű szerepe van. Igaz, már épül és csinosodik a Kultúrothron a Keleti Károly-utcában, addig azonban itt zajlik a rózsadombi közelet, nevezetesen éppen lakógyűlést tart

az egyik háztömb. Szépecskén vannak lakók, főleg asszonyok és néhány idősebb férfi. A hivatalos előadás már lepergett, most az izgalmasabb műsorszámúkat tartanak már, a megbeszélésnél, amely feszületenül és elevenen fut, mintha olajozott síneken futna. Az asszonyi többség meghitt háztartási konferenciává avatja a lakógyűlést, amelyen főleg arról esik szó, hogy a KÖZERT udvariasan és a tőle megszokott gyorsasággal elváltatja a hűsszéket a fűszertől, ami meggyorsította és megkönnyítette a beszerzést. Most még egy új tejjókra lenne szükség, mert az egyetlen elég messze van és hazafelé hegyet kell mászni. A hegy-mászásról jut eszébe valakinek az autobus, ami kevés. Főleg este, amikor a dolgozók haza özönlenek és a két végállomáson tumultus van. Délután öttől nyolcig még egy kocsit kérnek, hogy ne ácsorogjon a lemaradt utas negyedórát a Mártírok útja partján. Így diskurálnak bizalmasan a lakógyűlésen, amelynek semmi hivatalos jellege nincs. Kezdetben jég-törő munka volt minden lakógyűlés, ma termékeny élénk diskurzus.

Termelőcsoport is van a Rózsadombon, szálgyepterőn megalakult és vezetett munkaközösség, amelyet azonban gyerekek alapítottak és munkálnak. A miniatűr szövetkezetbe három kerttel „lépett be” három gyerek, a testvéreket, unokatestvéreket is becsere-vezve, valami tizenketten játszókat itt most a legszebb játékokat termelnek. A szövetkezet ott terül el a Csinhalom-utcán túl, ahol a kurtafarkú házinyúl túr. A szövetkezet állatállománya ugyanis huszonnégy fonyi angoranyúlra rüg, takarmányellátásukat egy félholdas gyümölcsös löheretáblája biztosítja, valamint a répa-föld, ami terjedelmére nézve mindössze 130 öl, de éppen most ássák, trágyázzák, lesznek itt akkora répák, mint a szövetkezeti felügyelőbizottság legkisebb tagja, személyesen. A termelési program ez: kertivetemény a szövetkezeti tagok házi ellátására, mert papíron kikalkulálták, hogy a kelkáposzta itt nem haszon-növény, továbbá ipari növények termelése egy kitűnő agronómus szakvéleménye szerint, aki nem restellte a fáradságot és a kis szövetkezet meghívására feljött a hegyre, talajvizsgálatot tartott, tanácsokat adott, amelyeket a vezetőség jegyzőkönyvbe foglalt és pontról-pontra betart. A gyümölcsfákat már rendbehozták, a korai vetemények már a földben vannak, folyik az előhajtatás és a vidám, mégis komoly készülődés a nagy eseményre, az első termelő övre.

Pasarét felől már szállongálnak felfelé az esti ködök, de odaát teljes és diadalmas pompájában ragyog Budapest. A domb legmagasabb pontján három vöröstéglás épületet öveznek az állványok, körülöttük mészsztó medencék, homokkupacok, taligák, téglarakások. Ez a három bérház félbenmaradt, mikor az ostrom elkezdődött, némi kárt is szenvedtek, aztán meg nem folytatta senki az építkezést, pedig van a három házban vagy hatvan jó, egészséges, modern lakás. Néhány hete csikordult meg az első taliga és ma már üveg ragyog az ablakokon, benn villanyfény és fűtősző mellett dolgoznak a papírsákós festők, a partettázók, a szerelők és kályhások. Így munka után mindig akad néhány kiránduló család, aki felsétál ide, csillogó szemekkel figyel, hogy halad a munka és az állványokon, a lakásokban a szaktársak kezében szaporábban jár a habarcsos kanál, meg az eset. Régi, salétromszagú óbudai tömeglakásokból jönnek, cement-szürke csikágói bérházakból és teli tüdővel szívják a levegőt, felmérik a látványt, amelyet a csillogó város mutat ide hunyorgó fényeivel. A férfiak melén jobbra ott villog a csilagos kiténtetés, az asszonyok a boltok távolságát méregetik, a gyerekek meg alkalmas foci-pálya ügyében végeznek buzgó helyszíni szemlét. Fialtal házaspár is nézi a serény munkát s ahogy egy téglástaliga lecsúszik a pallóról, elakad a mély agyagban, a férfi odaugrik és segít kirántani. Aztán azt mondja a fiatalasszonynak: — Ezzel is hamarabb lesz készen a házuk...

Képz. nyomt. XX. é. sz. 23. sz.

Budapesti szakszervezetek házi nyomdája 1941 — 9086

Budapestre vonatkozó hírszócikkek	
Szerző:	Uj Rózsadomb
Cím:	
Forrás:	Kis Újság
(Hely)	1950 III/2
(Idő)	
(Köt. v. fiz.)	
(Oldal)	
Személy	425,091
Helyszám	1950
Oszályozás	